

INGEZONDEN BRIEF

Nico Jansen

Met stijgende ergernis lees ik steeds weer, dat de Visdieven die al ruim 10 jaar met succes broeden temidden van het knooppunt Nieuwe Meer daar moeten verdwijnen. Eerst in de Levende Natuur vervolgens in de Gierzwaluw en tenslotte in Vogels. Het argument dat daar steeds wordt aangehaald is de mogelijke komst van de ringtramlijn.

Dat laatste is nochtans onzeker. De financiering van deze lijn is in het geheel nog niet rond en de vraag is of dat binnen afzienbare tijd zal lukken. Uitstel tot 2005 is niet onwaarschijnlijk ook al omdat er nauwelijks vervoersbehoefte bestaat. Zou de ringtramlijn toch aangelegd worden, dan schampt deze de broedplaats slechts aan de oostelijke kant, waardoor ongeveer een halve hectare broedareaal verloren gaat. Daarmee blijft 1,5 hectare beschikbaar als broedterrein voor Visdief en Kokmeeuw. Deze lap grond biedt deze grondbroeders, hoe merkwaardig ook in onze ogen, een grote mate van veiligheid tegen natuurlijke predatoren en tegen menselijke activiteiten, zoals motorcrossen of honden uitlaten.

Het gaat niet aan deze vogels kost wat kost naar Polder IJdoorn te deporteren. Netten spannen over een bekende broedplaats staat mijn inziens op wel zeer gespannen voet met de geest van de vogelwet.

Polder IJdoorn is vanouds een bekende locatie voor de Visdief geweest, maar voldoet blijkbaar thans niet meer. Twee grote kolonies bij Lelystad en één aan de Oostvaardersdijk zijn in de afgelopen jaren vrijwel verdwenen. Wellicht door een tekort aan veiligheid of door een verslechterde voedselsituatie.

Uit eigen waarneming op de Nieuwe Meer weet ik dat massaal op dit binnenwater gefourageerd wordt. Hier komt veel jong broed van Karper en Brasem voor, dat een ideale afmeting vormt als de jonge Visdieven eind mei uit het ei komen.

Van oudsher hoort de Visdief thuis in het Polderland ten zuidwesten van Amsterdam, alleen broedgelegenheid is er tegenwoordig schaars. De broedkolonie binnen het knooppunt de Nieuwe Meer moet dus niet verjaagd worden maar juist beter worden begeleid, zodat minder jonge vogels slachtoffer worden van het verkeer. Nu zoeken jonge vogels graag het kiezelballastbed van de Schipholspoorlijn op om te rusten of vlieg oefeningen te houden. Een huiveringwekkend gezicht als er een trein in aantocht is. Gelukkig wordt op dit traject gedeelte nooit erg hard gereden, zodat de meeste vogels bijtijds wegkomen. Een kieselareaal in de kolonie, bijvoorbeeld op het talud aan de westkant, is misschien een goed alternatief. Dat het beheer minimaal hoeft te zijn is een bijkomend voordeel van de

broedplaats Nieuwe Meer. Het hooggelegen grofkorrelig zand is dermate slecht watervasthoudend dat opslag van hoge planten, struiken of bomen er nauwelijks kan plaatsvinden. Slechts droogteminnende soorten kunnen het bolwerken.

Verkeersonveiligheid is slechts aan de orde in de periode dat de jonge vogels vliegvlug worden. Als door de komst van de ringtramlijn de kolonie naar het westen moet opschuiven wordt de afscherming naar de autoweg toe beter. Aangezien de A4 daar dieper gelegen is. Een breder struikgordel langs de snelweg kan m.i. ook een veiligere toestand opleveren.

Het lijkt me een positievere aanpak voor vogelbeschermers om de bestaande toestand te verbeteren dan maar simpelweg de vogels te verjagen. Ik gun IJdoorn van harte een levensvatbare kolonie, maar niet ten koste van onze Visdieven, waar ik met plezier iedere dag naar kijk. Als stadsbewoner kom ik helaas zelden in IJdoorn. Ik hoop nog vele jaren Visdieven te zien in Amsterdam en speciaal in de omgeving van het Nieuwe Meer.

Nico Jansen - Westermarkt 5 c, 1016 DH Amsterdam

De redactie de Gierzwaluw heeft aan de auteur van het artikel " De Visdiefjes rond Amsterdam moeten weer verhuizen" Niko Groen gevraagd te reageren op de bovenstaande brief. Hier volgt zijn reactie.

Geachte heer Jansen,

Het broeden van visdieven op twee verkeersknooppunten bij Amsterdam en recentelijk ook op daken (bloemenveiling Aalsmeer) is helaas geen teken van overbevolking. Het is naar mijn mening het gevolg van het verdwijnen van geschikte broedbiotopen in de veen-weidegebieden ten noorden van Amsterdam, recentelijk het Westelijk havengebied door de daar florerende vossenpopulatie en het verdwijnen van geschikte terreinen in de Bijlmermeer.

De beheerder (Rijkswaterstaat) van de knooppunten heeft er in het verleden veel aan gedaan om de broedende meeuwen en visdieven het broeden te bemoeilijken door o.a. aanplant van struiken en bomen. Dit ontmoedigingsbeleid heeft echter niet geleid tot afname van het aantal broedparen, misschien wel omdat het ontmoedigingsbeleid van vossen en of de moderne landbouw nog efficiënter werkt. Dit ontmoedigingsbeleid werd mede gesubsidieerd door de luchthaven Schiphol die het niet wenselijk acht dat zich in de directe omgeving van de luchthaven koloniebroedplaatsen van met name kokmeeuwen bevinden. Omdat ons in 1989 en 1990 werd verzekerd dat er uiterlijk in 1992 een ringspoorbaan zou liggen op de huidige koloniebroed-

plaats zijn we in 1989 naar alternatieven gaan zoeken voor de broedplaats bij het knooppunt 'de Nieuwe Meer'. Door enkele leden van de Vogelwerkgroep (Joop Buker, Ad Hartog en Niko Groen) is mede naar aanleiding van een maai-incident bij het knooppunt Holendrecht het initiatief genomen om samen met Rijkswaterstaat te zoeken naar vervangende broedgelegenheid. We zochten daarbij naar oplossingen die voor de meeuwen en visdieven ook op de lange termijn perspectieven zouden bieden.

Door het aanbieden van een nieuwe koloniebroedplaats langs het IJsselmeer, en het minder aantrekkelijk worden door plantengroei van de huidige kolonie, zou er in enkele jaren een 'natuurlijke' verhuizing plaatsvinden. Uiteraard hebben wij als Vogelwerkgroep geen enkele garantie gegeven dat een dergelijke operatie zou lukken. Bovendien hebben wij geen adviezen gegeven over het verjagen, of andere methoden die de visdieven het broeden op de knooppunten zou beletten. De netten die daar in het voorjaar van 1991 verschenen, zijn daar volgens mijn informatie neergezet door de gemeente Amsterdam (verkeer en vervoer). Deze wilde hiermee voorkomen dat de werkzaamheden in het broedseizoen 1991 zouden worden stilgelegd omdat zich broedende vogels (beschermd) op het tracé zouden bevinden.

De ergernis waar de heer Jansen mee kampt is naar mijn mening terug te voeren op de onvolledige informatie waarover hij bij het schrijven van zijn brief beschikte. In deze context vallen er statements als gedeporteerd en wordt het verdwijnen van twee grote kolonies bij Lelystad afgedaan met wellicht..... etc.

Ook wij weten dat visdieven massaal op de Nieuwe Meer foerageren, dit doen ze echter alleen als de pulli nog klein zijn en regel-matig opgewarmd moeten worden. De oudere pulli worden vooral met Zandspiering gevoerd uit het IJsselmeer, het IJ of het Noordzee-kanaal. Dit was voor ons wederom een reden bij de keuze van een nieuwe lokatie waarbij de aanvoerweg van het (stapel)voedsel zou worden bekort om daarmee het aantal vliegvlugge visdieven te vergroten. Verder wil ik nog opmerken dat er voor jonge visdieven geen veilige autowegen noch spoorbanen bestaan. Tenslotte het beheer; hierover wil ik opmerken dat als het fresen van het terrein in het vroege voorjaar zou worden gestaakt het na twee jaar ook ongeschikt is voor visdieven, dit door opslag van soorten als Duindoorn en Abeel die uitstekend groeien op Noordzeezand.

Ik hoop met deze korte historische schets de heer Jansen ervan te overtuigen dat we als vogelbeschermers de visdieven met deze aanpak meer perspectief voor de toekomst bieden. Tevens hoop ik dat we in de toekomst elkaar niet meer om de oren slaan met termen als deportatie en of simpelweg verjagen.

Niko Groen - Paardekamp 49, 1541 XN Koog aan de Zaan